

Số:19 /KH-TTYT

Đồng Văn, ngày 01 tháng 10 năm 2018

KẾ HOẠCH
Truyền thông phòng, chống bệnh sởi

Thực hiện Công văn số 1638/SYT-NVY ngày 28 tháng 9 năm 2018 của Sở Y tế Hà Giang về việc tăng cường phòng, chống bệnh sởi;

Trung tâm Y tế huyện Đồng Văn xây dựng Kế hoạch truyền thông phòng, chống bệnh sởi như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

- Tăng cường các biện pháp truyền thông, phòng, chống bệnh sởi, nâng cao nhận thức của người dân về bệnh sởi và các biện pháp phòng, chống bệnh sởi trên địa bàn huyện.

- Huy động toàn thể nhân dân, các cấp chính quyền, các cơ quan, tập thể và các cá nhân tham gia vào công tác phòng, chống bệnh sởi.

2. Mục tiêu cụ thể

- Trên 85% toàn dân được truyền thông trực tiếp, gián tiếp về bệnh sởi.
- Phối hợp với các cơ quan, ban ngành, đoàn thể huyện, xã, thị trấn tổ chức truyền thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, trực tiếp truyền thông qua các chợ phiên và các buổi họp thôn bản, hộ gia đình, trường học.

II. NỘI DUNG

- Kiến thức cơ bản về bệnh sởi.
- Biện pháp phòng, chống bệnh sởi.
- Tuyên truyền, vận động người dân đưa trẻ đi tiêm chủng đầy đủ vắc xin phòng, bệnh sởi tại các điểm tiêm chủng.

III. THỜI GIAN - ĐỊA ĐIỂM

1. Thời gian: Từ 03/10 - 12/2018.

2. Địa điểm: Tại 19/19 xã, thị trấn.

IV. KINH PHÍ

Sử dụng kinh phí truyền thông lồng ghép các chương trình mục tiêu Y tế - Dân số năm 2018.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Giao cho Phòng truyền thông GDSK Trung tâm Y tế huyện phối hợp với Khoa, phòng liên quan chuẩn bị các nội dung bài truyền thông, tài liệu truyền thông. Cử cán bộ tham gia buổi truyền thông tại huyện, xã, thị trấn.

Kết thúc đợt truyền thông, Trạm Y tế các xã, thị trấn, PKĐKKV gửi báo cáo về Trung tâm Y tế huyện (Phòng truyền thông GDSK) trước ngày 22 hàng tháng để tổng hợp báo cáo gửi Trung tâm KSBT.

Trên đây là Kế hoạch truyền thông phòng, chống bệnh sởi. Trung tâm Y tế huyện Đồng Văn yêu cầu các Khoa, phòng liên quan, các Trạm Y tế xã, thị trấn tổ chức thực hiện theo đúng tiến độ./.

Noi nhận:

- Trung tâm KSBT tỉnh;
- Ban Giám đốc TTYS;
- Trạm Y tế các xã, TT, PKĐKKV;
- Lưu: VT;

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lương Triệu Huynh

Bệnh sởi và các biện pháp phòng chống

Sởi là bệnh truyền nhiễm cấp tính, do vi rút gây ra, bệnh có tính lây truyền qua đường hô hấp do các chất tiết của mũi, họng có chứa vi rút Sởi bắn ra ngoài không khí khi bệnh nhân nói chuyện, ho, hắt hơi... Bệnh thường hay gặp ở trẻ dưới 5 tuổi, tất cả những trẻ chưa mắc bệnh Sởi hoặc chưa được tiêm vắc xin phòng Sởi thì đều có thể mắc bệnh này. Bệnh sởi thường lành tính không gây tử vong nhưng lại dễ bị biến chứng nguy hiểm như Viêm não-màng não, tiêu chảy, viêm phổi, các biến chứng là nguyên nhân chính của tử vong do mắc sởi.

Bệnh biểu hiện với các triệu chứng lúc đầu chỉ sốt nhẹ, mệt mỏi, chán ăn hoặc có rối loạn tiêu hóa. Sau đó bệnh nhân sốt cao $39 - 40^{\circ}\text{C}$, có thể lên đến 41°C , kèm theo nhức đầu, đau mỏi cơ khớp, ho, hắt hơi, chảy nước mũi, nước mắt, nhiều dữ mắt, tiêu chảy, khám họng có thể thấy những chấm trắng nhỏ nổi trong niêm mạc má màu đỏ, xung huyết. Tiếp đó là giai đoạn phát ban, trẻ vẫn sốt cao 40°C , ban mọc theo trình tự, bắt đầu ở vùng đầu, trán, tai sau đó lan xuống mặt, gáy, lưng, tay, chân (kéo dài 3 - 4 ngày). Đặc điểm ban sần màu hoa đào, hơi nổi trên da, sờ có cảm giác mịn như nhung, có thể mọc rải rác hay dính liền với nhau thành từng đám tròn, giữa các ban là khoảng da lành, khi ấn lên các ban biến mất. Trong thời kỳ ban mọc, các triệu chứng này sẽ giảm dần khi ban bắt đầu bay, ban sởi sẽ bay theo thứ tự như khi mọc (đầu, tay, chân), sau khi bay hết còn để lại vết thâm có tróc da mỏng, mịn kiêu bụi phấn hoặc vẩy cám. Những chỗ da thâm của ban lặn xen lẩn da lành tạo nên màu da loang lở gọi là dấu hiệu “Vằn da hỏ”, lúc này trẻ hết sốt, ăn được sức khỏe hồi phục dần, nếu không có biến chứng.

Phòng bệnh

Sởi là một bệnh lây lan rất nhanh, bệnh lây qua những giọt tiết của đường hô hấp khi bệnh nhân ho, hắt hơi. Thời gian lây bệnh cho người lành là giai đoạn viêm long hô hấp trên và thời kỳ phát ban 4 ngày sau khi phát ban thì người bệnh không còn khả năng lây nhiễm. Để phòng ngừa bệnh hiệu quả người mọi người cần thực hiện tốt:

- Vệ sinh cá nhân:
  - + Đeo khẩu trang khi tiếp xúc với người bệnh và người nghi bị bệnh.
  - + Rửa tay bằng xà phòng sau khi tiếp xúc với người bệnh và người nghi bị bệnh.

+ Che miệng khi ho, hắt hơi.

- Dinh dưỡng hợp lý: uống nhiều nước hoa quả, ăn lỏng, đủ chất dinh dưỡng, không nên kiêng khem quá đắng.

- Cách ly người bệnh để tránh lây lan cho cộng đồng: trẻ em phải nghỉ học, người lớn phải nghỉ làm 5 ngày kể từ khi bắt đầu phát ban.

- *Vệ sinh môi trường*: Tẩy trùng sàn nhà, đồ chơi trẻ em, dụng cụ, vật dụng của người bệnh bằng dung dịch cloramin B.

- Tiêm phòng vắc-xin: tiêm chủng đúng lịch và tiêm vắc xin Sởi bổ sung cho trẻ em từ 1 đến 5 tuổi.

Tiệm vắc xin sởi cho trẻ là cách phòng bệnh chủ động và hiệu quả nhất.

Điều trị chăm sóc Sởi tại nhà bằng cách:

- Cho người bệnh nghỉ ngơi ở phòng thoáng, tránh gió lùa, ăn lỏng, nóng, ăn nhiều bữa trong ngày, đủ chất dinh dưỡng, uống nhiều nước đặc biệt là nước hoa quả, vệ sinh răng miệng, mũi, họng, nhổ mắt nhiều lần trong ngày bằng dung dịch Cloramphenicol 1%.

- Thay quần áo hàng ngày, khi nhiệt độ trên 38,5 độ thì hạ sốt bằng Paracetamol, liều lượng tùy theo tuổi.

- Thuốc giảm ho, long đờm, uống dung dịch orêzôl khi có đi ngoài phân lỏng.

- Chỉ dùng kháng sinh khi có chỉ định của y bác sĩ.

- Theo dõi sát tình trạng người bệnh nếu có sốt cao (đặc biệt khi ban sởi bay rồi mà còn sốt chứng tỏ có bội nhiễm), li bì hoặc vật vã kích thích, ho nhiều, khó thở, ăn uống kém, tiêu chảy nhiều cần đưa ngay đến cơ sở y tế gần nhất để được xử trí kịp thời tránh biến chứng nặng nề.

Khi có dịch sởi cần thực hiện các biện pháp sau:

- Báo cáo ngay những trường hợp mắc bệnh trong vòng 24 giờ cho cơ quan y tế địa phương.

- Cách ly người bệnh ở phòng riêng.

- Không cho bệnh nhân tiếp xúc với thai phụ chưa có miễn dịch.

- Trẻ em mắc bệnh không được đến trường học và người lớn không được đến các nơi làm việc trong vòng 7 ngày sau khi mắc.

- Hạn chế tiếp xúc với nguồn bệnh.

- Thực hiện tốt vệ sinh cá nhân, đặc biệt sát khuẩn mũi, họng hàng ngày bằng các dung dịch sát khuẩn thông thường bằng nước muối.

- Thực hiện vệ sinh môi trường sống, đảm bảo nhà cửa sạch sẽ và thông thoáng.